IV. évf. 44. szám — Négyoldalas lap 15, kétoldalas 5 K. — Szombat, 1923 február 24

Magyar Nemz. Muzeum Budapest.

SZENTESI KISGAZDA

POLITIKAI LAP. MEGJELENIK HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL MINDENNAP

Előfizetési ára: Egy hónapra 220 korona. Apróhirdetések 15 szóig 110 korona, minden további szó 2 korona. A hirdetések déli 12 óráig fogadtatnak el és közlés előtt fizetendők a kiadóban

Felelős szerkesztő: CZIRBUS SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal Szentes, Petőfi-utca 2. Telefonszám 27. Kéziratok megőrzéséért felelősséget nem vállalunk Állandó hirdetőink részére mérsékelt külön hirdetésárakat számitunk

LEGUJABB

A nemzetgyülés ülése.

A nemzetgyülés mai ülését délelőtt 11 óra után nyitotta meg Szcitovszky Béla elnök. Bemutatja Somogyvármegye közönségének átiratát, amelyben az ántánt által Magyarországra kirótt jóvátétel ellen tiltakozik. — Ezután elnök kijelenti, hogy a Ház naplójából megállapitotta, hogy Propper Sándor képviselő ur a tegnapi ülésen többször használt olyan kifejezéseket, amelyek ellenkeznek a parlamenti illemmel. A nagy zajban ezeket a kifejezéseket nem hallotta, ezért igy utólag utasitja őt rendre. — Bejelenti, hogy Strausz István napirend előtti sürgős interpellációra kért és kapott engedélyt.

Strausz István: Az indemnitási törvényjavaslat tárgyalásánál az elemi iskolák kormányzatára tett megjegyzésében felemlitette a pápai nuncius nevét. Nagy sajnálattal tapasztalja, hogy idevonatkozó szavát a közvélemény ugy fogta fel, mintha a szentszék követe ellen vádat akart volna emelni. Tartozom ezzel a kijelentéssel, hogy felfogásomtól távol áll az ilyen szándék, hiszen mindenki tudja, hogy Schioppa Lőrinc pápai nuncius teljesen ismeri a magyar katholikusok helyzetét. Minden alkalommal azok szerint a kötelességek szerint jár el, melyeket a közöttünk gyakorlandó vallási és diplomáciai missziója előir. Teljesen tisztában vagyok azzal, hogy a magyar katholikus társadalom között az összekötő kapocs a pápai nuncius. Teljesen távol áll tőlem az a célzat, hogy a katholikusok összetartását megbontsam. (Helyeslés.) Ezután áttérnek a mérnöki rendtartásról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalására.

Első szakaszhoz **Várnai** Dániel szólalt fel. Kéri, hogy a szakaszt módositsák akként, hogy azokat, akik 8 évi gyakorlattal rendelkeznek s a felső ipariskolát elvégezték, automatikusan vegyék fel a mérnöki kamara tagjai közé. Kivánja, hogy a javaslat mondja ki ezt imperative. — Hermann előadó ismételten hangoztatja, hogy a mérnöki kamara intézménye senkit sem akar munkájában megzavarni, csupán a mérnöki cim jogos használatáról van szó. Ipariskolát végzett egyének nem téveszthetők össze a müegyetemet végzett egyénekkel. Azt szeretném, ha módját találjuk annak, hogy az ipariskolát végzett egyének matura nélkül is lehessenek a müegyetemnek hallgatói. (Általános helyeslés.) Kéri a szakasz eredeti szövegében való elfogadását. A Ház ugy fogadja el.

Ezután a többi szakaszt is kisebb-nagyobb változtatásokkal részleteiben elfogadják. (Az ülés még tart.)

A bomb k nem voltak alkalmasak a robbantásra.

Ma délelőtt a főkapitányság telefonon felhivta a csepeli tölténygyártelepet és érintkezésbe lépett Péterffy Alfréd alezredessel, hogy a két nap előtt kiadott kézigránátot vizsgálja meg, hogy mit tartalmaz, robbantsák fel. A rendőrségnek tudnia kell, hogy a bombák emberölésre alkalmasak voltak-e? Péterffy kijelentette, hogy a kézigránátok tartalmát megvizsgálták, a vizsgálat eredményéről részletes eredményt két nap mulva fogják beküldeni. A szakértőknek az a véleménye, hogy azok robbantásra nem alkalmasak, mert a gyujtózsinórok olajosak. Ez az olaj valószinüleg átitatta a kézigránát készüléket és a legnagyobb valószinüség szerint a kézigránátok egyáltalán nem fognak felrobbanni.

Rassa nak felajánlják a reformpárt elnökségét.

A reformpárt, megalakulása óta állandóan keresi a módot arra, hogy Rassay Károlyt a pártban való müködésre megnyerje. Egy tag kivételével az egész reformpárt azon a véleményen van, hogy Rassayt feltétlenül meg kell szerezni a reformpárt számára. A reformpártban kialakult megállapitás szerint közöttük és Rassay között elvi ellentétek egyáltalán nincsenek, maga a reformpárt sem akar holmi Nagy Vincéékkel együtt dolgozni. Ily módon módjukban van Rassay feltételeit teljesiteni, tehát remény van arra, hogy Rassay belép a pártba.

Tiltakozás a Habsburgok visszatérése ellen.

Budapestről jelentik: A Függetlenségi 48-as Kossuth-párt legutóbbi választmányi ülésén foglalkozott a párt vasárnapi országos nagygyülésének azzal az egyhanguan hozott határozatával, hogy a párt a Magyarországon trónvesztettnek nyilvánitott Habsburg-Lotharingi háznak a trónra való visszatérése, minden kisérlete ellen tiltakozik és hogy e határozatának kellő nyomatékot adjon, kimondja, hogy a nagygyülésen elhangzott felszólalásokat és a detronizációhoz ragaszkodó határozatot százezer példányban kinyomatja és terjesztésre összes vidéki szervezeteinek megküldi.

Zürich: Nyitás és zárás: 0.18½. Budapest 0.18½. Berlin 0.02⅜. Prága 15.72½. Newyork 531. London 25.95. Páris 32.27½. Milánó 25.62½. Belgrád 5.10.

HIREK.

Szemfényvesztés.

Az emberi akarat és tudásvágy már sok csodát müvelt. A tudattalan találgatásokat lassan, észrevétlenül felváltotta az okoskodó, tudatos kritikai szellem ébredése, mely nem csak ideákat, hanem hasznos, sőt egyenesen korszakot alkotó találmányoknak adott életet. Heinlein feltalálta a zsebórát, Armanti a szemüveget, Galilei a távcsövet, Toricelli a barométert, Guericke a villanyozógépet és a légszivattyut, Lavoisier oxigenre és nitrogenre bontotta a levegőt, Faucoult francia fizikus késziteitte az első analitikai mérleget, mellyel a milligram ötvened részét lehet lemérni, Fahrenheit, Reaumur, Celsius háromféle beosztásu hőmérőt késztitettek a hőmérséklet mérésére, Bunsen és Kirschkoff a spektrál analizist nyujtották mint munkásságuk gyümölcsét az emberiségnek. Irinyi János a most nagyurrá lett méregdrága gyufával ajándékozott meg bennünket. A villany, gáz, telefon, távíró, vasut, gőzhajó és száz meg száz másféle értékes találmány szemaforja az emberi kultura haladásának. De a komoly munkások közzé mindig kerül selejtes épen ugy, mint egészséges alma közzé a férges. A modern kuruzslók ellen pedig küzdeni kell. Elég kék fényt láttunk mi már, elég ámitást a közéletben, mindennapi küzdelmeink közepette, legalább a tudomány berkeit őrizzük meg a tudósok, rátermettek számára. Sem a perpetuum mobile, sem a légköri elektromosság gyakorlati felhasználásának rögeszméivel ne foglalkozzanak minden előképzettség nélküli egyének, mert higyjék el nekem — nem rosszindulatból mondm — elcsapott villanyszerelők mint tanácsadók vajmi kevés szakképzettséggel rendelkeznek és nagyon gyengék még sokkal kisebb problémák megoldására is. Mindenki csak addig takaródzon, ameddig a pokróca ér. Ambicióját ne elérhetetlen célok érdekében kösse le, igy nem használ a hazának, hanem csak árt. Egy bizonyos, hogy ezidő szerint sem Dezsőffy ur, sem más halandó nem találta még fel és nem is fogja feltalálni a bölcsek kövét. Nincs is szükségünk rá. (—cz—)

— **Főispánunk a kormányzónál.** Dr. Csucs János Csongrádvármegye főispánja tegnap reggel pár napi tartózkodásra Budapestre utazott hivatalos ügyek intézése végett és hogy a kormányzó által adandó ebéden részt vegyen.

— **A városi képviselők** holnap vasárnap délután 3 órakor a Kisgazda Szövetség helyiségében értekezletet tartanak, a hetfői közgyülés elé kerülő tárgyak megbeszélése végett.

— **Jégtörő Mátyás.** Ma Mátyás napja van és a közhit „Jégtörő Mátyást" ünnepli a mai Mátyásban, mert azt tartják a régiek, hogy Mátyás, ha a mai napon jeget talál, megtöri a hideget és szebb időt hoz. Azonban, ha nem talál, akkor keres, vagy hidegebb időt hoz. Hál Istennek, „Jégtörő Mátyás" előtt nagyon szép napos, langyos tavaszi idő volt s igy bizhatunk hozzá, hogy Mátyás a jéggel együtt a hideget is megtörte s ezután már jó idő lesz.

— **Munkában az Iparos Nőegylet.** Az elmult vasárnap megalakult Iparos Nőegylet vezetősége szerdán délután 3 órakor tartotta első ülését, melyen mintegy 26 asszony jelent meg. Nem csalódtunk tehát, amikor azon reményünknek adtunk kifejezést, hogy ez az egyesület életképes lesz s asszonyaink nem fognak visszaretteni a munkától. A tegnapi első értekezlet még jobban igazolta ezen feltevésünket. Elsősorban is tudomásul vette a vezetőségi ülés, hogy Rácz Zsigmondné lemondott elnöki tisztségéről arra való hivatkozással, hogy egy olyan nagy munkával járó egyesületi ügyeit, mint az Iparos Nőegylet, már nem képes intézni, tőle telhetőleg azonban támogatja a nemes célt kitüzött egyletet. Majd elrendezte a vezetőség a multkori teadélután után hátramaradt ügyeket s elhatározták a jelenvoltak, hogy mindannyian gyüjtőivet vesznek kezükbe és a jövő hét szerdájára akit csak lehet, beiratnak az egyesület tagjai közé. Köszönettel vette tudomásul a vezetőségi ülés, hogy a „Jóbarátok Asztaltársasága" 1000 koronát adományozott az egylet céljaira. Ezután még több fontos tárgy megbeszélése következett. Az uj elnök választása tekintetében ugy határoztak, hogy a jövő szerdai értekezleten, melyet szintén az Ipartestület házában tartanak, fognak dönteni, az összegyüjtött tagok számától függővé téve, hogy mikor legyen az elnökválasztó közgyülés. Arra kérjük tehát az iparos asszonyainkat, hogy taggyüjtő hölgyeket fogadják szivesen és iratkozzon be mindenki

— **Emlékeztető.** Holnap, vasárnap d. u. 4 órai kezdettel fog megtartatni a negyedik tudományos előadás a Vince-féle Kispiactéri vendéglő nagytermében.

A Zsoldos Részvénytársaság összes kenyérkimérő üzleteiben, ugymint a Plohn-féle zöldségüzletben, Várady-féle kenyérüzletben és a kenyérgyári főüzletben egészséges, tiszta szemes tengeri, szemes árpa, tengeridara és árpadara kicsinyben mindenkor a legjutányosabb napi árban kapható. Ugyanezeket a takarmánycikkeket nagyban, valamint elsőrendü nemesitett uradalmi vetőmag árpát és vetőmag zabot minden mennyiségben árusit a Zsoldos Részvénytársaság terményosztály. Telefonérdeklődésre felvilágositással szivesen szolgál a 75 számu telefon

Gabona-, termény- és takarmányforgalom.
KRUMPLI
Bálint-utca 1. számu raktár.
Tüzifaraktár: Honvéd-utca 46. szám.

Agrár-Kereskedelmi Vállalat irodája
Báró Harucker-utca 13 sz.
Schwarcz-kenyérgyár háza. Telefon 28.

„Ujságüzem" hirdetési irodája és állandó ipari kiállitása
Kossuth-utca 26 sz. alatt

Szőke Pál cipész kiállitása: Gyermekcsizma, férfi, női és gyermekcipő.
Velencei részlet; tollrajz.
Mácsay József kiállitása: Egy pár diszes lószerszám (megrendelhető). Egy pár igás lószerszám (eladó).
Hacsek Kálmán kiállitása: Két darab rézveretü kanta.
Szamosközy Lajos asztalos kiállitása: Egy miniatür rosta (megrendelhető).
Fridrich János fényképész müvészi kivitelü fényképeket állitott ki.
Hegedüs V. utóda kiállitása: Modern müvészi kivitelü fényképfelvételek.
„Mimóza" virágcsarnok élő és müvirágokkal szerepel a kiállitáson.
Nagy feltünést keltenek **Wellischné** géprakt árában készült selyem ernyőhöz való különféle drótvázák.
Bladó: Két darab gobelin kép, két darab fényképező gép. 12 személyes uzsonnaabrosz 12 szalvétával és 6 személyes 6 szalvétával. 12 személyes étkező abrosz szalvéták nélkül. 2 darab ezüstözött gyümölcsös tál és egyéb tárgyak.

Szabad bemenet. A vásárlás nem kötelező. A kiállitásra tárgyak elfogadtatnak.

— **A holnap délelőtt 11 órai előadásra** jegyek ma délig a „Szentesi Kisgazda" szerkesztőségében és vasárnap délelőtt 8 órától kezdve a szinházterem előcsarnokában felállitott pénztárnál 150, 100 és 50 koronáért válthatók. Fényes müsor. Fővárosi müvészek fellépte. Részletes program 50 koronáért lapunk szerkesztőségében és a pénztárnál kapható.

— **Meggondolta magát a menyasszony.** Néhány héttel ezelőtt egy soproni vőlegény az esküvője előestéjén — eltünt. Még ma sem tudják merre, hová? Most hasonló eset történt Vasváron azzal a különbséggel, hogy ott meg a menyasszony tünt el az esküvő előtti napon. Félreértések elkerülése végett a jegygyürüjét egy üvegpohár alá tette az asztalra s egy kis papirszeletre a következőket irta: „Adják át a vőlegényének, az majd tudni fogja, hogy mit jelent". A mélyen sujtott család csak annyit tudott megállapitani a menyasszony eltünési körülményeiről, hogy előző este megjelent a faluban a leány régi udvarlója s megszöktette a menyasszonyt.

— **A Solymossy-pár ujabb müvészestje.** Mint már a multkoriban egyizben emlitettük, a Solymossy-pár ujabb müvész-est rendezését vette tervbe. Biztosak vagyunk benne, hogy a március hó 4. napján (vasárnap este) rendezendő előadás méltó lesz a legutóbbihoz, sőt, mint értesülünk, messze felülmulja azt, amennyiben a fővárosi szinházak müsoron levő aktuális darabjai, kupléii kerülnek bemutatóra.

— **Disznótoros vacsora lesz** holnap, vasárnap este Martók Lajosnál Rákóci Ferenc-utca 179 szám. Jó italokról és jó zenéről gondoskodva van. A n. é. közönség szives pártfogását kéri a vendéglős. 494

Telefonok: Szerkesztőség és kiadóhivatal 27 sz. nyomda 66 szám, kiadótulajdonos lakása 61 sz.
Kiadótulajdonos Rónai Ernő Béla.

FEUER LAJOS
gabona és terménykereskedő
Petőfi-utca 3, régi Váradi-ház.
Telefon 20
Száraz egészséges **csőves tengeri állandóan kapható.**
Buzát, árpát, zabot, tengerit és mindenféle terményt legmagasabb áron vásárol.
1

HA ebben a nagy drágaságban ruhaszükségletét biztositani kivánja, csak ugy tudja **Kelemen Ignác** divatáruházában a csendőrséggel szemben szerzi be. Aki meg **akar győzni** pénzzel, ha erről győződni, az tegyen minél előbb egy próbavásárlást. Nagy választék női és férfi szövetekben, vászon, kanavász, festő és kartonokban, batisztok és grenadinokban. 23 Olcsó árak! Szolid kiszolgálás!

— **Holtnaknyilvánitás.** Urbán János szentesi napszámos, aki 1886-ban született, Urbán József és Szőke Franciska fia, Hidas Teréz férje, az 5. honv. gyalogezredben 1914. évi december havában hősi halált halt. Aki nevezett haláláról, életbenlétéről vagy a holtnaknyilvánitáshoz szükséges egyéb fontos körülményről tud, az jelentse azt a szentesi kir. járásbiróságnál, hol most folyik nevezett holttányilvánitási eljárása.

Meghivó.

A Szentesi Takarékpénztár saját székházában **1923 március 4-én délelőtt 11 órakor tartja**

54. évi rendes közgyülését,

melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

Szentes, 1923 febr. 23. Tisztelettel
Az Igazgatóság.

Tárgysorozat:
1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelőbizottság jelentése.
3. A mérleg megállapitása, a nyereség felosztása, határozat a felmentvény tárgyában.
4. A felügyelőbizottság választása.
5. Az alapszabályok összes szakaszainak megváltoztatása.

Figyelmeztetés! Akik a közgyülésen részt kivánnak venni, tegyék le részvényeiket vagy részvényutalványaikat (ideiglenes részvényeiket pénztárunknál, vagy Budapesten a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál **1923 március 4-ig.**

A részletes zárszámadást a vasárnapi számban közöljük.

Szegvári réten az osztorai gátőrház mellett 48 hold föld eladó, melyből 32 hold szántó, a többi legelő, jó tanyaépületekkel, értekezni ugyanott. 461

Tanulólány felvétetik a „Mimózában", báró Haracker-utca. 464

Eladó egy darab alig használt nagyon jó állapotban lévő szecskavágó. Megtekinthető Kanfi H. József gépésznél Vass-u. 1. 495

Kukoricaszár van eladó Kossuth-utca 17/a szám alatt. 497

Legujabb tavaszi ujdonságok divatlap szerint jutányosan készülnek
Bucsány Mihály
angol női és uri szabónál. Erzsébet-tér. A római katholikus iskola épületében. 31

Cséplő-garniturák!
6 HP. Első Magyar Gazdasági Gépgyár, 20 éves, magánj. 8 HP. Clayton-Schutleworth, 36 éves, huzatos. 8 HP. Marschall kazán. 6 HP. Garett kazán. 16 HP. Mayer nyersolajmotor, 1 éves. 45 HP. autómotor. 110 HP. Casse szántógép, **eladók.** „TISZAMENTI" III. Bálint-ucca 7 szám. 15

Schreiber József
kötött, szövött és rövidáru, harisnya és zsebkendőkülönlegességek nagykereskedése Szentes, Petőfi-szálló épület. 26

Képkeretezés. Edénykölcsönzés.
Nem kell
vásári
rossz kőedényt venni, ha egész finom Virágos porcellán tányér 350.— K-tól 1 pár szines kávés v. teáscsése 450 K-tól 6 szem. feketéskészlet 5500.— K-tól felfelé és mindenfajta üveg, porcelán és lámpaáru legolcsóbban kapható
Ifj. Rabloczky Pál üveg és porcellánüzletében, Kossuth-u. 10.
Reis dr. házában. Telefon 83 18

Mielőtt véglegesen elhatározná magát arra, hogy **butor-** szükségletét hol szerezze be, saját érdekében teszi, ha előbb megtekinti raktáramat. Tulzsufoltság miatt a raktáron lévő butorokat **a napi árnál olcsóbban adom.** Szamosközi féle szóró és tisztitó rostákat állandóan raktáron tartok és készitek a legolcsóbb arakon.
Szamosközi Sándor Kossuth-u. 17a.

Hacsek Kálmán
épület és diszmü-bádogos elvállal uj épület bádogosmunkáit, ugyszintén javitását, valamint háziedények készitését és javitását. Fürdőkádakat a legegyszerübbtől a legmodernebbig készitek. Szőlőpermetezők ujonnan készitéséért és javitásáért felelősséget vállalok. — Lakás: Klauzál-utca 40 szám. 392
Egy jókarban levő fürdőkád olcsón eladó

Kitünő homoki, siller és kövidinka
borok
1 liter 96 korona
Pólyánál, a posta mellett

Nagyon szép homoki 463
burgonya
kapható nagyban és kicsinyben Vörösmarthy-utca 2a. sz. alatt. (Palásthy-ház.) Viszonteladóknak engedmény.

Cipőt, kalapot inget, nyakkendőt, harisnyát, kesztyüt ha **olcsón szépet és jót akarunk venni,** ugy **Kovács** divatáruházát keressük fel a Hariss-házban, a piac-téren. **Két divatárus segédet keresek azonnali belépésre.**
Cérna, gyapju, fonál, himző selyem és pamut legnagyobb választékban. 10

Szántó Andor terménykereskedő Sarkady Nagy Antal-utca 20
Csőves és morzsolt tengeri és árpa kapható.
A legmagasabb napi áron vásárol buzát, árpát, zabot, tengerit, mindenféle gyapjut és mezőgazdasági terményeket és magvakat. 7

Veszek aranyat, ezüstöt és régi órákat STEYER ISTVÁN órás, Szürszabó N. Imre-utca 17. 12

Kifuló fiuk
felvétetnek. Cim a kiadóban.

„Ujságüzem" könyvnyomda Szentes. Kossuth-utca 20. Felelős igazgató: Rónai Béla.